

Motion till riksdagen 2025/26:1437

av **Markus Selin m.fl. (S)**

En robust, kostnadseffektiv och rättvis energiförsörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att tillsammans med riksdagens partier verka för att finna långsiktiga och breda politiska överenskommelser om Sveriges energiproduktion som garanterar en robust, kostnadseffektiv och hållbar energiförsörjning tillsammans med våra närmaste grannländer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att verka för breda energieffektiviseringar i syfte att frigöra el och kapacitet till nya industrier och samtidigt sänka elkostnaden för hushåll och företag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att verka för ett större statligt ansvar i den nationella fysiska planeringen för att korta ledtiderna för viktig infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att verka för en revidering av nätavgiftsregleringen i syfte att bromsa avgiftsökningarna och stärka incitamenten för nya investeringar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Elektrifieringen är ett av våra bästa verktyg för att klara klimatutmaningen, stärka industrin och skapa nya jobb. Sverige har länge haft ett av världens mest hållbara elsystem och varit EU:s näst största elexportör; ibland till och med den största när Frankrikes kärnkraftsproduktion haft avbrott. Sverige är kort sagt en stormakt på den europeiska elmarknaden.

Men kommande decennier står vi inför en helt ny situation. När industrin och transportsektorn på allvar ställer om från fossilt till el krävs en massiv utbyggnad av

produktion, elnät och stödtjänster. Vår nuvarande elmarknadsmodell är inte byggd för den expansion som väntar. Under många år har den europeiska modellen hållit priserna nere och näten stabila. Men den är inte rustad för att möta aggressiv påverkan, som när Ryssland försökte använda energin som vapen i samband med invasionen av Ukraina. I det läget kan Sverige inte vara reaktivt. Vi måste ta ledarskap, tänka långsiktigt och bygga ut elsystemet tillsammans med våra nordiska grannländer.

Vi behöver mycket el, snabbt och kostnadseffektivt. För att klara det krävs långsiktiga spelregler där alla teknikalternativ behandlas lika. Samtidigt måste vi ha en rättvis elmarknad. Nätavgifterna får inte skena, hushåll och småföretag ska inte behöva ta hela notan, investeringar i nätet måste uppmuntras. En omställning blir hållbar först när den är rättvis och folkligt förankrad.

Sverige behöver därför ett bredare politiskt ansvarstagande, till exempel genom en ny energiöverenskommelse som tryggar en robust, hållbar och kostnadseffektiv elförsörjning tillsammans med Norden. Energieffektivisering måste prioriteras. Att använda den el vi redan har smartare kan enligt bedömningar snabbt frigöra 20–25 TWh till andra behov, vilket både pressar kostnader och minskar utsläppen. Parallellt måste staten ta större ansvar för den nationella fysiska planeringen genom att korta ledtider, samordna intressen och säkra att den gröna industrialiseringen blir möjlig.

Sverige behöver ett elsystem som levererar mycket, snabbt och kostnadseffektivt – men också rättvist. Det är så vi stärker konkurrenskraften, klarar klimatomställningen och ser till att utvecklingen kommer alla till del.

Markus Selin (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Anna Vikström (S)

Mathias Tegnér (S)

Åsa Westlund (S)

Serkan Köse (S)